

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET

☒: 1358 Budapest, Széchenyi rkp. 19.

☎: 441-6501

Ügyszám: 341/2009/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

230/2009. (VIII. 5.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) a **budapesti lakos panaszosok**¹ 2009. június 21-én előterjesztett **panaszát** a 2009. augusztus 5-én – dr. Juhász Imre elnökhelyettes távollétében – megtartott zárt ülésén hozott döntése alapján

á t t e s z i

az intézkedést foganatosító szerv – a Budapesti Rendőr-főkapitányság (a továbbiakban: BRFK) – vezetőjéhez.

A Testület megállapítása szerint a vizsgált ügyben alapjogot sértő intézkedésre nem került sor, mivel az intézkedés alapjogot nem érintett.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

A panaszosok a részükre adott rendőrségi tájékoztatás miatt terjesztette elő panaszát a 2009. június 21-én, és kérte a Testülettől annak vizsgálatát.

I.

A panaszos férfi és nő beadványukban előadták, hogy 2009. június 18-án a Budapesti Rendőr-főkapitányság Gyorskocsi utcai épületében kértek

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

tájékoztatást az Egyesületük jogi képviselőjében eljáró ügyvéddel kapcsolatban, akit a Gazdaságvédelmi Osztály büntetőeljárás alá vont.

A rendőrség épületének eligazító helyiségében szolgálatot teljesítő személy megnevezte a büntetőügy előadóját és annak Teve utcai elérhetőségét.

Ezt követően a Budapest, Teve utcai főbejáratnál levő eligazító helyiségben a panaszosok megkapták az ügy előadójának a telefonszámát is, amit több alkalommal próbáltak hívni. Mintegy egy óra elteltével nem az ügy előadója, hanem egy másik rendőr vette fel a telefont, aki felajánlotta segítségét.

A panaszos nő elmondta a rendőrnek, hogy egyesületük jogi képviselőjét keresik, akit 2009. június 9-én előállítottak és azóta is fogvatartásban van. 2009. június 10-én 13 órakor a jogi képviselőnek lett volna egy tárgyalása, amin az időközbeni fogvatartásba kerülése miatt nem jelenhetett meg. Az ügyvéd sem a panaszos nőt, sem a bíróságot nem tudta értesíteni, ezért a bíróság a pert megszüntette. A bíróság döntése elleni fellebbezés elkészítéséhez szükség van a határozatra, amit az ügyvéd részére küld meg a bíróság.

Az elmondottak alapján a panaszos nő kérte, hogy biztosítson a rendőrség lehetőséget az ügyvéddel történő rövid beszélgetésre. A rendőr erre a kérésre határozott nemmel válaszolt, és közölte, hogy csak hozzátartozója beszélhet az érintett személlyel.

A panaszos nő ekkor azt mondta a rendőrnek, hogy ismeretei szerint ő is jogosult kapcsolatfelvételre; továbbá, hogy súlyos kárt okozott a rendőrség azzal, hogy megakadályozták az ügyvédet abban, hogy őt és a bíróságot értesítse arról, hogy tárgyaláson való megjelenésének akadálya van. A tárgyalásra több tanú is idézésre került, akiknek meghallgatására nem került sor.

A rendőr azt válaszolta a panaszos nőnek, hogy „a történetekért nem a rendőrség a felelős, hanem az ügyvéd, mivel súlyos bűncselekményt követett el, és ezért van benn”. Ekkor a panaszos nő azt mondta a rendőrnek, hogy az ügyvéd legfeljebb csak gyanúsítható valamely bűncselekmény elkövetésével, az pedig még nem jelenti azt, hogy ténylegesen meg is valósította azt.

A panaszos nő végül megkérdezte, hogy kihez fordulhat írásban kérelmével, amelyre – állítása szerint – azt a választ kapta, hogy „a kapcsolat tartásáért az ügyészség a felelős, de írhat fünek-fának, mehet a televízióhoz is, vagy ahova akar”. Egy „pontosan meg nem határozott jogszabályra” utalva a rendőr azt állította a panaszos nőnek, hogy nincs joga kapcsolatfelvételre, illetve napilapot sem juttathat be számára.

A panaszosok beadványukban hivatkoztak a Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló 1949. évi XX. törvény (a továbbiakban: Alkotmány) több rendelkezésére, nevezetesen annak 7. §-ára, amely szerint a Magyar Köztársaság jogrendszere elfogadja a nemzetközi jog általánosan elismert szabályait, biztosítja továbbá a vállalt nemzetközi jogi kötelezettségek és a belső jog összhangját; 8. §-ának (1) bekezdésére, arra, hogy a Magyar Köztársaság elismeri az ember sérthetetlen és elidegeníthetetlen alapvető jogait, ezek tiszteletben tartása és védelme az állam elsőrendű kötelessége.

A panaszosok utaltak az Alkotmány 54. §-ának (1) és (2) bekezdésére, amelyek rögzítik, hogy a Magyar Köztársaságban minden embernek veleszületett joga van az élethez és az emberi méltósághoz, amelyektől senkit nem lehet önkényesen megfosztani, illetve, hogy senkit nem lehet kínzásnak, kegyetlen, embertelen, megalázó elbánásnak vagy büntetésnek alávetni. Az Alkotmány hivatkozott 8. §-ának (4) bekezdése pedig kimondja, hogy az előbb felsorolt alapvető jogok gyakorlása rendkívüli állapot, szükségállapot vagy veszélyhelyzet idején jogszerűen nem függeszthető fel és nem korlátozható.

A panasz szerint a rendőrtiszt nyilatkozatával és hangnemével semmibe vette az ártatlanság vélelmét, és az ügyvéd becsületét, hírnevét próbálta a panaszosok előtt kétségbe vonni.

A panaszosok felháborítónak tartják a rendőrség általánosnak tekinthető eljárását, amivel semmibe veszik az alapvető emberi és alkotmányos jogokat, és hogy az ügyvédet – egy „túlméretezett” rendőrségi akció keretében – elhurcolták lakásáról.

A panaszosok ismeretei szerint az egyesületük jogi képviselőjét ellátó ügyvéd számára – aki egyébként a panaszbeadvány keltezéséhez képest már 12 napot töltött fogvatartásban – még tiszta ruházat bejuttatását sem biztosították, illetőleg a hozzátartozói számára sem tették lehetővé a kapcsolat felvételét.

A panaszosok a fentiek alapján kérték a Testületet, hogy vizsgálja ki, a rendőrség a konkrét esetben eleget tett-e felvilágosítás-adási kötelezettségének.

II.

A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 92. §-ának (1) bekezdése értelmében az, akinek az Rtv. IV., V. és VI. fejezetében meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása alapvető jogát sértette – választása szerint – panasszal fordulhat az intézkedést foganatosító rendőri szervhez, vagy kérheti, hogy panaszát az országos rendőrfőkapitány a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően bírálja el.

Az Rtv. 92. §-ának (2) bekezdése szerint továbbá csak az fordulhat panasszal a Testülethez, akinek az intézkedés a jogát vagy jogos érdekét érintette.

A hivatkozott törvényi szabályozás alapján a Testület a panaszbeadványnak azon részével, amelyik a panaszosok jogi képviselőjét ellátó ügyvéd becsületének, jóhírnevének, ártatlansága védelméhez való alapvető jogának sérelmét és fogvatartásának körülményeit (tiszta ruházat, kapcsolattartás) sérelmezték, nem jogosult érdemi vizsgálatot folytatni.

III.

A panaszbeadványnak a felvilágosítás-kérésre vonatkozó része tekintetében a Testület az alábbiak szerint foglalt állást.

Az Rtv. 24. §-ának (1) bekezdése szerint a rendőr köteles a feladatkörébe tartozó segítséget, illetőleg a hozzáfordulónak a tőle elvárható felvilágosítást megadni.

A rendőr felvilágosítás-adási kötelezettsége a rendőrség alapfunkciója, és az állampolgárok szubjektív biztonságérzete szempontjából fontos. A rendőrség alapfunkciója a veszély bekövetkeztének megelőzése, a bekövetkezett veszély megszüntetése, felszámolása. A veszély jellegétől függően a rendőr köteles, ha hozzá fordulnak, felvilágosítást adni. Az állampolgár szubjektív biztonságérzete szempontjából pedig azt kell kiemelni, hogy az állampolgár joggal bízhat abban, hogy a rendőr a feladatkörébe tartozó ügyben a rendőrtől felvilágosítást kaphat.

Jelen esetben a panaszosok egy folyamatban levő büntetőeljárással összefüggésben kértek felvilágosítást (tájékoztatást). A Testület megállapítása szerint a panaszosok részére adott felvilágosítás – az alábbiak szerint – tartalmilag megfelelő volt.

A Büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (a továbbiakban: Be.) 43. §-ának (3) bekezdése szabályozza a fogva levő terhelt joghelyzetét. Eszerint a fogva lévő terhelt kapcsolatfelvételre, illetve (akár írásban, akár szóban) az ellenőrzés nélküli érintkezésre kizárólag a védőjével (illetve, amennyiben a terhelt külföldi állampolgár, akkor államának konzuli képviselőjével) jogosult. A Be. ugyanezen rendelkezése értelmében a fogva levő terhelt a hozzátartozójával – külön rendelkezés nélkül – szóban személyesen felügyelet mellett, írásban ellenőrzés mellett érintkezhet. Az első fokú bíróságnak a tárgyalás előkészítése során hozott határozatáig az ügyész, ezt követően a bíróság intézkedésére csak abban az esetben van szükség, ha a büntetőeljárás eredményessége érdekében a hozzátartozóval való érintkezés korlátozásáról vagy megtiltásáról kell rendelkezni. A hozzátartozói körön kívül eső, más személyek tekintetében azonban a Be. az érintkezés engedélyezését is – attól függően, hogy az ezzel

kapcsolatos igény az eljárás melyik szakaszában merül föl – az ügyész, illetőleg a bíróság rendelkezéséhez (engedélyéhez) köti. A panaszosok ez utóbbi, hozzátartozói körön kívül eső személyeknek minősülnek, ezért tekintetükben az ismertetett büntető eljárásjogi rendelkezések irányadóak, amelyre a rendőrtiszt helyesen utalt.

A rendelkezésre álló bizonyíték alapján a Testület megállapította, hogy az intézkedő rendőr az Rtv. 24. §-ának (1) bekezdése szerinti kötelezettségének eleget tett, alapjogot sértő intézkedés elmulasztása nem történt, ezért az Rtv. 93. §-ának (2) bekezdése szerint a panasz áttételéről döntött.

Budapest, 2009. augusztus 5.

Dr. Kaltenbach Jenő
elnök

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
előadó testületi tag

Dr. Féja András
testületi tag

Dr. Kádár András Kristóf
testületi tag

Független Rendészeti Panasztestület